

Ония свѣтли и хубави чувства на провинциалния поетъ, който живѣй съ обичъ къмъ селото, труда е онеправдания.

Може би ще се намѣрятъ и такива, на които слѣдъ прочитане сбирката „Прѣдъ да сѣмнѣ“ иронична усмивка ще поизкриви, подбрѣснатъ мустакъ, ала мнозина ще сѫ онѣзи, които ще затворятъ книжката съ разискренъ погледъ и ще я скътатъ съ благоговѣние въ своята домашна библиотека, като цѣнно творение на талантливъ нашенски поетъ.

Разкази
кн. II. (1911-1915 г.) отъ
Г. П. Домусчиевъ, издание на
„Наша Родина“.

Даже голѣми критици поддържатъ, че на писателя реализъ липсва творческа фантазия. Инакъ той не би билъ се за затворилъ въ рамките на видиата дѣйствителност. Види се тая мисъль допада и на нѣкои отъ нашите писатели и критици. Въ последнѣ врѣме нѣколко пъти се изнесе тоя вѣзгледъ. Съ него се цѣлѣше да се отрѣче реалистичния похватъ на нѣкои отъ проявилитѣ дарование нашиятѣ писатели.

Не му е мястото да се излагатъ системнитѣ вѣзгледи въ полза на реализма. Неволно, обаче си спомнихме това, когато прочетохме разказитѣ на Домусчиевъ.

Домусчиевъ е далъ до сега: 2 сбирки стихотворения въ проза, 1 книга разкази, пѣзъ 1909 г. и едва слѣдъ 12 годи-

ни ни поднася втора книга разкази. Десетина разказчета! Както въ стихотворенията си, сѫщите въ разказите той остава въренъ на своя писателски национаръ. Той наблюдава съ съкровенна тѣга дѣлничния животъ. Засѣгатъ го ония тихи малчеливи, ала всѣкога болезнени прѣживѣвания на дребния чиновникъ, пропадающая еснафъ, грижливия стопанинъ, съпругъ, който носи въ душата си традицията на сѣмейството, грижата, която минава по улицата за да иде въ храма на забрава.

Не сѫ ли тѣ милиони, онѣзи, които страдатъ! Не населяватъ ли тѣ цѣлата земя днесъ? Не е ли било сѫщото вчера, а ще бѫде и утрѣ!

Наистина тоя сивъ свѣтъ на милионитѣ, може би не дава простори за крилатата фантазия на неоромантици и модернисти, ала все пакъ той е тѣй интересенъ и значителенъ, че даже таланти, като Зола, Мопасанъ, Достоевски само повдигнаха завѣсата на тоя тѣменъ животъ. А тѣмата легнала задъ тая завѣса е тѣй непрошицаема, за да се обгледатъ онѣзи, които гинатъ въ мрака, че трѣбва не само окото на наблюдателя, но нуждно е и една горѣща любовь къмъ правдата изобщо.

А тая горѣща любовь не лѣти ли съ крилата на фантазията, кога се изнася дѣлничния трагизъмъ на человѣка? Тая любовь на реалиста не е ли тѣй мощна, каквато е фантазията на неоромантика или модерниста?

Хората, които населяватъ творческия свѣтъ на Домусчи-